

พิพิธภัณฑ์ศูนย์ถ่านหินลิกไนต์ศึกษา (เหมืองแม่เมาะ)
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

Mae Moh Mine Museum

บทความ : เพลง พิพิธภัณฑสถานถ่านหินลิกไนต์ศึกษา เหมืองแม่เมาะ

วันที่ 7 กรกฎาคม 2566

ช้างสีงา สเตโกโลโฟดอน *Stegolophodon*

ในอดีตกาล สันนิษฐานว่า เหมืองแม่เมาะ เคยเป็นทะเลสาบน้ำจืดมาก่อน นอกจากถ่านหินที่พบแล้ว ยังมีการขุดค้นพบซากฟอสซิล ซึ่งซากฟอสซิลที่พบจึงเป็นซากของสิ่งมีชีวิต จำพวกพืชและสัตว์ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมบริเวณนั้น นอกจากนี้ซากฟอสซิลที่ขุดค้นพบที่เหมืองแม่เมาะ แล้วยังได้มีการขุดค้นพบช้าง 4 วา ซึ่งที่ขุดค้นพบนั้นเป็นช้างสกุลสเตโกโลโฟดอนและกอมโฟเธอเรียม วันนี้เราจะมาทำความรู้จักกับช้างสกุลสเตโกโลโฟดอนกันก่อน

สเตโกโลโฟดอนเป็นช้างซึ่งสูญพันธุ์ไปแล้วเคยมาอาศัยอยู่บริเวณแอ่งแม่เมาะในสมัยไโนซีนหรือราว 5-15 ล้านปีที่ผ่านมา สเตโกโลโฟดอนเป็นช้างที่มีลักษณะอยู่ระหว่างช้างมาสตีคดอน กับช้างเอลีฟาสปัจจุบัน โดยมีวิวัฒนาการมาจากบรรพบุรุษของช้างมาสตีคดอนและเป็นบรรพบุรุษโดยตรงของช้างสเตโกดอน มีขากรรไกรล่างสั้น มี 4 วา วาบนีขนาดใหญ่และมีเคลือบวาในช้างวัยหนุ่ม วาล่างมีขนาดเล็กมีหน้าตัดกลมรีแบบลูกสาสี่ ฟันเรียงตัวเป็นสัน จากการแยกออกของปุ่มฟันรูปทรงกรวยขนาดใหญ่ เป็นขนาดเล็ก และเรียงอยู่ในแนวขวาง ฟันซี่ที่ 1 และ 2 มี 4 สัน ซี่ที่ 3 มี 5 - 6 สัน มีร่องแนวยาวที่งกลางฟันกรามชัดเจน

ช้าง 4 วา สเตโกโลโฟดอนที่พบในบ่อเหมืองแม่เมาะ มีการขุดค้นพบ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2547 ซึ่งพบอยู่ในบ่อเหมืองตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งซากดึกดำบรรพ์ดังกล่าวสะสมตัวอยู่ในชั้นถ่านหิน SEEM โดยส่วนใหญ่จะสะสมตัวอยู่ในชั้นถ่านย่อย K1 K1 SUBSEAM

